

Hızlı Geçiş Sistemine (HGS) ödenen tutarların KVK ve KDV indirimi hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	64597866-125.08-9661
Tarih	24.04.2018

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

BÜYÜK MÜKELLEFLER VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü

Sayı : 64597866-125.08-9661 24.04.2018

Konu : Hızlı Geçiş Sistemine (HGS) ödenen tutarların KVK ve KDV indirimi

İlgi : 20.07.2017 tarihli özelge talep formunuz.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuz ve ekleri incelenmiş olup şirketiniz tarafından bazı müşterilerinizin aktifinde kayıtlı araçlarına köprü, otoyol ve tünel olmak üzere HGS ürününün geçerli olduğu geçişlerde kullanmaları için şirketiniz tarafından temin edilen HGS cihazlarının geçiş ücretlerinin PTT tarafından yetkilendirilen bankalara ödendiği ve söz konusu tutarların müşterilerinize fatura düzenlemek suretiyle yansıtıldığı bir sistem kuracağınızı belirterek,

-HGS bedellerinin bankaya ödenmesi karşılığında temin ettiğiniz ödeme dekontuna istinaden ilgili tutarların kurum kazancının tespitinde gider olarak dikkate alınıp alınmayacağı,

-Ödenen tutara ilişkin olarak indirilecek KDV nin iç yüzde yöntemi ile hesaplanarak ilgili döneme ait KDV beyannamesinde indirim konusu yapıp yapılmayacağı,

-Yap-işlet-devret yöntemi ile işletilen köprü ve otoyollarda KDV oranı %8, diğerlerinde %18 olduğundan, ödenen tutarlar üzerinden iç yüzde yöntemi ile %8-%18 oranında KDV hesaplanarak KDV beyannamesinde indirim konusu yapıp yapılmayacağı,

-Yap-işlet-devret yöntemi ile işletilen köprü ve otoyollardan geçen müşterilerinize yansıtacağınız geçiş bedelleri için düzenleyeceğiniz faturada uygulanacak olan KDV oranının %8 olarak mı, %18 olarak mı hesaplanacağı,

hakkında Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

VERGİ USUL KANUNU YÖNÜNDEN:

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 227 nci maddesinin birinci fıkrasında, Kanunda aksine hüküm olmadıkça, bu Kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait olan kayıtların tevsikinin mecburi olduğu hükme bağlanmış olup söz konusu kayıtların 229 uncu ve müteakip maddelerinde yer alan belgelerden herhangi biri ile tevsik edilmesi gerekmektedir.

Mezkur Kanunun 253 üncü maddesinde ise, Kanuna göre defter tutmak mecburiyetinde olanların, tuttukları defterlerle üçüncü kısımda yazılı vesikaları, ilgili bulundukları yılı takip eden takvim yılından başlayarak beş yıl süre ile muhafaza etmeye mecbur oldukları hüküm altına alınmıştır.

Diğer taraftan, anılan Kanunun mükerrer 257 nci maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendi ile Maliye Bakanlığı, mükellef ve meslek grupları itibarıyla muhasebe usul ve esaslarını tespit etmeye, bu Kanuna göre tutulmakta olan defter ve belgeler ile bunlara ilaveten tutulmasını veya düzenlenmesini uygun gördüğü defter ve belgelerin mahiyet, şekil ve ihtiva etmesi zorunlu bilgileri belirlemeye, bunlarda değişiklik yapmaya yetkili kılınmıştır.

Bu kapsamda, mükellefler tarafından yapılan HGS ödemelerinde Bankalar tarafından düzenlenen dekontların tevsik edici belge olarak kullanılması Bakanlığımızca kabul edilmektedir.

KURUMLAR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasında kurumlar vergisinin, mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı belirtilmiş; aynı maddenin ikinci fıkrasında da safi kurum kazancının tespitinde Gelir Vergisi Kanununun ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

Kurum kazancının safi tutarının tespit edilmesinde Kurumlar Vergisi Kanununun 8 inci maddesi yanında Gelir Vergisi Kanununun 40 ıncı maddesinde yer alan giderler indirilebilecektir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 40 ıncı maddesinde, safi kazancın tespit edilmesinde indirilecek giderler sayılmış olup, aynı maddenin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde, ticari kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi için yapılan genel giderlerin safi kazancın tespitinde gider olarak indirileceği hükmüne yer verilmiştir.

Bir giderin, kazancın elde edilmesi ve idamesi ile ilgili olduğunun kabulü için; işin mahiyeti ve genişliği ile uygun olması, giderle kazancın elde edilmesi ve idamesi arasında illiyet bağının bulunması, giderlerin keyfi olmaması yani kazancın elde edilmesi için mecburi olarak yapılması, yapılan gider karşılığında gayrimaddi bir kıymet iktisap edilmemiş olması ve Vergi Usul Kanununa göre tevsik edici belgelere dayandırılması gerekmektedir.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, bazı müşterilerinizin aktifinde yer alan ve şirketiniz faaliyetlerinde kullanılmayan araçlara ilişkin olarak ödenen HGS bedellerinin kurum kazancınızın tespitinde gider olarak dikkate alınması mümkün bulunmamaktadır.

Ancak, müşterilerinizin araçlarına ait olan ve şirketinizce ödenen HGS bedellerinin müşterilerinize yansıtılması amacıyla şirketinizce düzenlenen faturada yer alan tutarı kazancınızın tespitinde gelir olarak dikkate almanız durumunda, müşterilerinize yansıtılan söz konusu tutarların kurum kazancınızın tespitinde gider olarak dikkate alınabilmesi mümkündür.

KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun;

-1/1 inci maddesinde, Türkiye'de ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin KDV ye tabi olduğu,

-20/4 maddesinde, belli bir tarife göre fiyatı tespit edilen işler ile bedelin biletle tahsil edildiği hallerde tarife ve bilet bedeli Katma Değer Vergisi dahil edilerek tespit olunacağı ve verginin müşteriye ayrıca intikal ettirilmeyeceği,

-29/1-a maddesinde, mükelleflerin yaptıkları vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan katma değer vergisinden, bu Kanunda aksine hüküm olmadıkça, faaliyetlerine ilişkin olarak kendilerine yapılan teslim ve hizmetler dolayısıyla hesaplanarak düzenlenen fatura ve benzeri vesikalarda gösterilen katma değer vergisinin indirilebileceği,

-29/3 üncü maddesinde, indirim hakkının vergiyi doğuran olayın vuku bulduğu takvim yılı aşmamak şartıyla, ilgili vesikaların kanuni defterlere kaydedildiği vergilendirme döneminde kullanılabileceği,

-30/d maddesinde, Gelir ve Kurumlar Vergisi kanunlarına göre kazancın tespitinde indirimi kabul edilmeyen giderler dolayısıyla ödenen katma değer vergisinin indirilemeyeceği,

-34/2 nci maddesinde ise katma değer vergisinin fatura ve benzeri vesikalarda ayrıca gösterilmesine gerek görülmeyen işlemlerde vergi indiriminin nasıl belgelendirileceğinin Maliye ve Gümrük Bakanlığınca tespit olunacağı

hüküm altına alınmıştır.

KDV oranları, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 28 inci maddesinin verdiği yetkiye dayanılarak yayımlanan 2007/13033 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı (BKK) eki (I) sayılı listede yer alan teslim ve hizmetler için % 1, (II) sayılı listede yer alan teslim ve hizmetler için % 8, bu listelerde yer alanlar hariç olmak üzere, vergiye tabi işlemler için % 18 olarak tespit edilmiştir.

Söz konusu BKK eki (II) sayılı listenin "B) Diğer Mal ve Hizmetler" bölümünün 30 uncu sırasında, Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanuna göre yap-işlet-devret modeli çerçevesinde yaptırılan köprülerin ve denizaltı karayolu tünellerin geçiş ücretlerinde %8 oranında KDV uygulanacağı belirtilmiştir.

Öte yandan, özelge talep formunuz ve eklerinin incelenmesinden, Şirketiniz ile PTT arasında imzalanan Kurumsal Filo Yönetimi Projesi Protokolünde Şirketinizce HGS ürünlerinin satışlarının ne şekilde yapılacağına dair esasların belirlendiği, anılan protokolün 5/b maddesinde, Şirketinizin PTT'den aldığı HGS ürünlerini en fazla 1 TL komisyon ile satabileceği, 8/c maddesinde ise PTT'nin Şirketiniz HGS ürünleri ile ücretlendirme noktalarından yapılan Hızlı Geçiş Sistemi Bilgisayar Merkezinden geçiş tutarı üzerinden %2 (KDV Hariç) oranında Şirketinizden komisyon alacağı anlaşılmaktadır.

Buna göre;

-Müşterilerinizin araçlarına ait HGS bedellerinin müşterilerinize yansıtılması amacıyla düzenlenen faturalarda köprü geçiş hizmetleri dikkate alınarak (yap-işlet-devret yöntemi ile işletilen köprüler ve denizaltı karayolu tünelleri için %8, diğerleri için %18) KDV hesaplanması gerekmektedir.

-Yansıtılan tutarlar dışında bir bedel tahsil edilmesi halinde ise söz konusu bedel üzerinden genel oranda (%18) KDV hesaplanacaktır.

-Müşterilerinizin araçlarına ait HGS bedellerinin müşterilerinize yansıtılması amacıyla sunduğunuz hizmet karşılığı ödenen HGS bedellerine ilişkin KDV tutarının indirim konusu yapılması mümkün bulunmaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026